EUROOPAN
KOMISSIO

Bryssel 26.10.2021
COM(2021) 667 final

2021/0347 (NLE)

Ehdotus

NEUVOSTON PÄÄTÖS

Välimeren merellisen ympäristön ja rannikkoalueiden suojelemista koskevan yleissopimuksen (Barcelonan yleissopimus) puitteissa Euroopan unionin puolesta otettavasta kannasta päätökseen, jolla muutetaan Välimeren suojelemisesta maalta peräisin olevalta ja maalla tapahtuvan toiminnan aiheuttamalta pilaantumiselta tehdyn pöytäkirjan (LBS-pöytäkirjan) liitteitä I, II ja IV

PERUSTELUT

1. EHDOTUKSEN KOHDE

Tämä ehdotus koskee päätöstä Välimeren merellisen ympäristön ja rannikkoalueiden suojelemista koskevan yleissopimuksen, jäljempänä ’Barcelonan yleissopimus’, ja sen pöytäkirjojen sopimuspuolten 22. kokouksessa unionin puolesta otettavan kannan vahvistamisesta, silloin kun tämän elimen on määrä hyväksyä päätös, jolla muutetaan Välimeren suojelemisesta maalta peräisin olevalta ja maalla tapahtuvan toiminnan aiheuttamalta pilaantumiselta tehdyn pöytäkirjan, jäljempänä ’LBS-pöytäkirjan’, liitteitä I, II ja IV.

2. EHDOTUKSEN TAUSTA

2.1. Pöytäkirja Välimeren suojelemisesta maalta peräisin olevalta ja maalla tapahtuvan toiminnan aiheuttamalta pilaantumiselta

Barcelonan yleissopimus ja sen seitsemän pöytäkirjaa, jotka on hyväksytty osana Välimeren toimintasuunnitelmaa, ovat tärkeimpiä Välimeren aluetta koskevia oikeudellisesti sitovia monenvälisiä ympäristösopimuksia.

LBS-pöytäkirja on yksi Barcelonan yleissopimuksen seitsemästä pöytäkirjasta. Sen tavoitteena on toteuttaa kaikki tarvittavat toimenpiteet maalta peräisin olevan ja maalla tapahtuvan toiminnan aiheuttaman Välimeren pilaantumisen ehkäisemiseksi, vähentämiseksi ja poistamiseksi siinä määrin kuin se on mahdollista vähentämällä pöytäkirjassa lueteltuja myrkyllisiä ja pysyviä aineita ja poistamalla ne asteittain käytöstä. LBS-pöytäkirja tuli voimaan vuonna 1983.

Euroopan unioni on LBS-pöytäkirjan (sellaisena kuin se on muutettuna)[1] sopimuspuoli.

2.2. Barcelonan yleissopimuksen ja sen pöytäkirjojen sopimuspuolten kokous

Barcelonan yleissopimuksen ja sen pöytäkirjojen sopimuspuolten kokoukseen osallistuu ministereitä ja korkeita virkamiehiä, jotka edustavat kaikkia Barcelonan yleissopimuksen ja sen pöytäkirjojen sopimuspuolia.

LBS-pöytäkirjan 16 artiklan mukaan kyseiseen pöytäkirjaan sovelletaan Barcelonan yleissopimuksen määräyksiä, jotka koskevat mitä tahansa sen pöytäkirjoista.

Barcelonan yleissopimuksen 25 artiklan mukaisesti Euroopan unioni, jäljempänä ’EU’, käyttää äänioikeuttaan äänimäärällä, joka vastaa niiden unionin jäsenvaltioiden määrää, jotka ovat yleissopimuksen tai sen yhden tai useamman pöytäkirjan sopimuspuolia. EU ei käytä äänioikeuttaan, kun sen jäsenvaltiot käyttävät omaa äänioikeuttaan, ja päinvastoin.

Barcelonan yleissopimuksen 22 artiklan 3 kohdan mukaan muutokset mihin tahansa pöytäkirjaan hyväksytään pöytäkirjan sopimuspuolten kolmen neljäsosan äänten enemmistöllä.

2.3. Barcelonan yleissopimuksen ja sen pöytäkirjojen sopimuspuolten 22. kokouksen suunniteltu säädös

Barcelonan yleissopimuksen ja sen pöytäkirjojen sopimuspuolten on määrä hyväksyä 7.–10. joulukuuta 2021 pidettävässä 22. kokouksessaan päätös Välimeren suojelemista maalta peräisin olevalta ja maalla tapahtuvan toiminnan aiheuttamalta pilaantumiselta koskevan LBS-pöytäkirjan liitteiden I, II ja IV muuttamisesta, jäljempänä ’suunniteltu säädös’.

[1] EYVL L 322, 14.12.1999, s. 18-31.

Suunnitellun säädöksen tarkoituksena on ottaa huomioon maalla sijaitseviin lähteisiin ja maalla tapahtuvaan toimintaan liittyvä sääntelyllinen, tieteellinen ja tekninen kehitys, jota on saavutettu sekä maailmanlaajuisella että alueellisella tasolla, myös Välimeren alueen toimintasuunnitelman ja Barcelonan yleissopimuksen muodostamassa järjestelmässä. Erityisesti painotetaan kehitystä, joka liittyy ekosysteemipohjaisen lähestymistavan täytäntöönpanoon ympäristön hyvän tilan saavuttamiseksi Välimerellä.

LBS-pöytäkirjan liitteisiin tehtävät muutokset sitovat unionia Barcelonan yleissopimuksen 29 artiklan mukaisesti.

3. UNIONIN PUOLESTA OTETTAVA KANTA

Tarve suojella merien luonnon monimuotoisuutta ja ekosysteemeitä Välimerellä, myös kansallisen lainkäyttövallan ulkopuolisilla merialueilla, on todettu useita kertoja.

LBS-pöytäkirjan liitteisiin I, II ja IV tehtävillä muutoksilla pyritään ottamaan huomioon maalla sijaitseviin lähteisiin ja maalla tapahtuvaan toimintaan liittyvä sääntelyllinen, tieteellinen ja tekninen kehitys, jota on saavutettu sekä maailmanlaajuisella että alueellisella tasolla. Ehdotetut muutokset koskevat erityisesti päivitystä niiden alojen osalta, joilla laaditaan toimintasuunnitelmia ja toimenpiteitä pöytäkirjan liitteen I mukaisesti; pöytäkirjan liitteessä I olevien aineiden luokkien päivittämistä; useiden uusien tekijöiden, kuten melun ja keinovalon, tuomista esiin vahvemmin; kyse on tekijöistä, jotka on otettava huomioon pöytäkirjan liitteen II mukaisessa lupamenettelyssä. Liitteeseen IV tehtävät muutokset koskevat kestäviä kulutus- ja tuotantovälineitä, erityisesti kiertotalouden lähestymistapoja tuotantoprosesseissa.

Suunnitellun säädöksen osalta tarvitaan unionin kanta Barcelonan yleissopimuksen ja sen pöytäkirjojen sopimuspuolten 22. kokousta varten, koska suunnitellulla säädöksellä on määrä muuttaa LBS-pöytäkirjan liitteitä, jotka sitovat unionia Barcelonan yleissopimuksen 29 artiklan mukaisesti. Koska liitteiden muuttamisella päivitetään Välimeren suojelua koskevia vaatimuksia, muutetaan unionin kansainvälisiä sitoumuksia ja tavoitteita sekä parannetaan ympäristönsuojelua, ehdotetaan, että unioni puoltaa suunnitellun säädöksen hyväksymistä.

4. OIKEUSPERUSTA

4.1. Menettelyllinen oikeusperusta

4.1.1. Periaatteet

Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen, jäljempänä ’SEUT-sopimus’, 218 artiklan 9 kohdassa määrätään päätöksistä ”*sopimuksella perustetussa elimessä unionin puolesta esitettävien kantojen vahvistamisesta, silloin kun tämän elimen on annettava säädöksiä, joilla on oikeusvaikutuksia, lukuun ottamatta säädöksiä, joilla täydennetään tai muutetaan sopimuksen institutionaalisia rakenteita*”.

Ilmaisu ’*säädökset, joilla on oikeusvaikutuksia*’ kattaa myös säädökset, joilla on oikeusvaikutuksia kyseiseen elimeen sovellettavan kansainvälisen oikeuden nojalla.

4.1.2. Soveltaminen käsiteltävänä olevassa asiassa

Barcelonan yleissopimuksen ja sen pöytäkirjojen sopimuspuolten kokous on sopimuksella perustettu elin; se on perustettu Barcelonan yleissopimuksella.

Suunnitellulla säädöksellä muutetaan yhden Barcelonan yleissopimuksen pöytäkirjan eli LBS-pöytäkirjan liitteitä. Sen vuoksi kyseessä on säädös, jolla on oikeusvaikutuksia.

Suunnitellulla säädöksellä ei täydennetä eikä muuteta Barcelonan yleissopimuksen ja sen pöytäkirjojen institutionaalisia rakenteita.

Tämän vuoksi ehdotetun päätöksen menettelyllinen oikeusperusta on SEUT-sopimuksen 218 artiklan 9 kohta.

4.2. Aineellinen oikeusperusta

4.2.1. Periaatteet

SEUT-sopimuksen 218 artiklan 9 kohdan nojalla annettavan päätöksen aineellinen oikeusperusta määräytyy ensisijaisesti sen suunnitellun säädöksen tavoitteen ja sisällön perusteella, jota unionin puolesta esitettävä kanta koskee. Jos suunnitellulla säädöksellä on kaksi tavoitetta tai siihen sisältyy kaksi osatekijää ja jos näistä tavoitteista tai osatekijöistä toinen on mahdollista määritellä pääasialliseksi tavoitteeksi tai osatekijäksi, johon nähden toinen tavoite tai osatekijä on liitännäinen, SEUT-sopimuksen 218 artiklan 9 kohdan nojalla hyväksyttävällä päätöksellä on oltava vain yksi aineellinen oikeusperusta, eli se, jota pääasiallinen tai ensisijainen tavoite tai osatekijä edellyttää.

4.2.2. Soveltaminen käsiteltävänä olevassa asiassa

Suunnitellun säädöksen pääasiallinen tavoite ja sisältö liittyvät ympäristön suojeluun.

Sen vuoksi ehdotetun päätöksen aineellisena oikeusperustana on SEUT-sopimuksen 192 artiklan 1 kohta.

4.3. Päätelmät

Ehdotetun päätöksen oikeusperustana tulisi olla SEUT-sopimuksen 192 artiklan 1 kohta yhdessä SEUT-sopimuksen 218 artiklan 9 kohdan kanssa.

2021/0347 (NLE)

Ehdotus

NEUVOSTON PÄÄTÖS

Välimeren merellisen ympäristön ja rannikkoalueiden suojelemista koskevan yleissopimuksen (Barcelonan yleissopimus) puitteissa Euroopan unionin puolesta otettavasta kannasta päätökseen, jolla muutetaan Välimeren suojelemisesta maalta peräisin olevalta ja maalla tapahtuvan toiminnan aiheuttamalta pilaantumiselta tehdyn pöytäkirjan (LBS-pöytäkirjan) liitteitä I, II ja IV

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 192 artiklan 1 kohdan yhdessä sen 218 artiklan 9 kohdan kanssa,

ottaa huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

sekä katsoo seuraavaa:

(1) Unioni hyväksyi Välimeren merellisen ympäristön ja rannikkoalueiden suojelemista koskevan yleissopimuksen, jäljempänä ’Barcelonan yleissopimus’, pöytäkirjan Välimeren suojelemisesta maalta peräisin olevalta ja maalla tapahtuvan toiminnan aiheuttamalta pilaantumiselta (LBS-pöytäkirja) neuvoston päätöksellä 1999/801/EY[2], ja pöytäkirja tuli voimaan 11 päivänä toukokuuta 2008.

(2) Barcelonan yleissopimuksen 18 artiklan nojalla Barcelonan yleissopimuksen ja sen pöytäkirjojen sopimuspuolten kokous voi hyväksyä muutoksia yleissopimuksen pöytäkirjoihin.

(3) Barcelonan yleissopimuksen ja sen pöytäkirjojen sopimuspuolten on määrä hyväksyä 7.–10. päivänä joulukuuta 2021 pidettävässä 22. kokouksessaan päätös, jolla muutetaan Välimeren suojelemisesta maalta peräisin olevalta ja maalla tapahtuvan toiminnan aiheuttamalta pilaantumiselta tehdyn pöytäkirjan, jäljempänä ’LBS-pöytäkirja’, liitteitä I, II ja IV, jotta voidaan ottaa huomioon maalla sijaitseviin lähteisiin ja maalla tapahtuvaan toimintaan liittyvä sääntelyllinen, tieteellinen ja tekninen kehitys, jota on saavutettu sekä maailmanlaajuisella että alueellisella tasolla.

(4) On aiheellista vahvistaa Barcelonan yleissopimuksen ja sen pöytäkirjojen sopimuspuolten kokouksessa unionin puolesta otettava kanta, koska päätöksellä hyväksytään LBS-pöytäkirjan liitteisiin I, II ja IV muutoksia, jotka ovat unionia sitovia.

(5) Koska liitteiden I, II ja IV suunnitelluilla muutoksilla päivitetään Välimeren suojelua koskevia vaatimuksia, ne vaikuttavat unionin kansainvälisiin sitoumuksiin ja tavoitteisiin ja niillä parannetaan ympäristönsuojelua, ehdotetaan, että unioni puoltaa päätöksen hyväksymistä,

[2] EYVL L 322, 14.12.1999, s. 18–31.

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

Barcelonan yleissopimuksen ja sen pöytäkirjojen sopimuspuolten 22. kokouksessa unionin puolesta otettava kanta on tukea sitä, että hyväksytään päätös, jolla muutetaan Välimeren suojelemista maalta peräisin olevalta ja maalla tapahtuvan toiminnan aiheuttamalta pilaantumiselta tehdyn pöytäkirjan (LBS-pöytäkirja) liitteitä I, II ja IV.

2 artikla

Tämä päätös on osoitettu komissiolle.

Tehty Brysselissä

Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja